

CO OZNACZA TYTUŁ: „GLORIA VICTIS”

NARRATOR => świat natury

- dąb -
- Świerk -
- Brzoza –
- Wiatr -

CZAS I MIEJSCE AKCJI:

BOHATEROWIE:

- Romuład Traugut –
- Marian Tarłowski -
- Jagmin –
- Anielka Tarłowska -

FUNKCJA PRZYRODY:

-
-
-
-
-
-

Dopasuj opis do bohatera:

Postać historyczna, dyktator powstania styczniowego, podejmuje decyzję o przystąpieniu do bitwy, choć wie, że będzie to walka przegrana; sto bagnetów wroga przypada na jeden powstańczy. Dowódca przygotowuje żołnierzy do złożenia ofiary z własnego życia, wierząc, że nie będzie ona daremna: pamięć o śmierci powstańców obudzi kiedyś do walki cały naród.

Humanista o wrażliwej, delikatnej duszy, stworzony do miłości i pokoju, przyjmujący franciszkańską, pokorną postawę wobec natury, przybył do wioski, by zająć się badaniami przyrodniczymi i nauczać lud. Wbrew swoim pokojowym poglądom postanowił przyłączyć się do walki, bo uważał to za swój patriotyczny obowiązek. Zginął śmiercią niemalże męczeńską – ranny w bitwie, dobity przez wroga w szpitalu polowym.

Wysoki, dobrze zbudowany, silny i dzielny żołnierz, autorytet dla innych powstańców. Jego życiowym mottem jest filozofia żołnierza: walka jest konieczna, zabijanie jest słuszne w walce o wolność. Co do tego nie ma żadnych wątpliwości.

motyw ognistego słupa jako znak obecności Boga	postać Traugutta przyrównana do Leonidasasa – legendarnego króla Sparty
	walka partyzantów przypomina Drogę Krzyżową Chrystusa
przyrównanie Traugutta do umęczonego Chrystusa	Jagmin podobny do archaniola z mieczem
obraz po bitwie przypomina sceny apokaliptyczne.	stylizacja Traugutta na biblijnego Mojżesza – przywódcę wiodącego naród do krainy wolności
Nawiązania do Biblii	Nawiązania do mitologii
Stylizacja biblijna - naśladowanie w ukształtowaniu warstwy językowej wypowiedzi cech i stylu Biblii	Mitologizacja – przekształcenie czegoś w mit lub legendę, tworzenie mitów wokół kogoś lub czegoś, mitologizowanie, mitologia

Środki stylistyczne	Przykłady	Funkcje	Cele zastosowania
	przestworza wolne, przestworza rozłożyste [Wiatr] leciał, aż przyleciał do krainy. bez przeszkód, bez zastón	Podkreślają znaczenie słów kluczowych, wpływają na rytmizację tekstu.	Poetyzacja tekstu nadaje mu styl podniosły, patetyczny. Dzięki temu wydarzenia opisane w noweli nabierają wymiaru niezwykłości i heroicznego.
	Nie uderzy się tu wiatr [...] nie powstrzyma lotu jego [...]. Szumiał o wszystkim, co widział, co słyszał [...].	Podkreślają podobieństwa między poszczególnymi elementami przyrody, nawiązując do stylizacji biblijnej.	
	Leciał wiatr światem ciekawy, niespokojny [...] las przed nim stanie z obliczem ciemnym [...]. [Dąb] rozwarł szerokie ramiona	Upersonifikowana przyroda jest aktywnym uczestnikiem zdarzeń.	
	kwiatów polnych drzew przydrożnych szerokim, wielkim, na przedziwnym świecie łakami bezkresnymi stary, potężny dąb wiatr prędkie	Nagromadzenie epitetów tworzy plastyczny, niemal baśniowy obraz przyrody.	
	Ostatni rąbek tarczy słonecznej W powietrzu [...] rozsypały się okruchy świetlnej tony niebieskiej [...].	Tworzą podniosły nastrój. Zjawiska przyrodnicze urastają do rangi cudownych.	

O czym świadczą
określenia
użyte w noweli?

W jaki sposób przywództwo
Traugutta zostało
przedstawione w encyklopedii,
a w jaki w noweli?

Jakich określeń zastępujących
nazwisko R. Traugutta użyto
w encyklopedii internetowej,
a jakich w noweli Gloria victis?

Podkreślają powagę osoby R. Traugutta,
wskazują na nieskazitelność moralną jego osoby.

Encyklopedia: dyktator. Nowela:
wódz, człowiek świętego imienia.

W encyklopedii przywództwo zostało ukazane jako tajna misja – dowodzą
tego przybranie pseudonimu oraz wymyślona tożsamość konspiracyjna.
W noweli natomiast przywództwo to wypełnienie planu Boga na wzór
męczeństwa Chrystusa oraz poświęcenia Leonida, Wodza Spartan.

przedmiot czerwony	ptak czerwony	[zorza] las napelniła światłami pożogi	rdzawoczerwony blask	[okrucy] mające czerwoność i ognistość płonących kropel krwi, dąb, palającymi kroplami krwi na gąszczu brodzie świejąc
krwawą zaporę	[słońce] świeciło tarczą z rozżarzonej miedzi, czerwonym sznurkiem krwi.	czapki czworokątne barwy amarantusów	twarzami opalonymi w ogniu bitwy	zorza wieczorna w purpurze

epitety

przenośnie
